

Xalq so'zi

2024-YIL – YOSHLAR VA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ●

2024-yil 13-fevral, № 32 (8655)

Seshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

QISHLOQ XO'JALIGIDA UNUMDORLIK VA MANFAATDORLIKNI OSHIRISH CHORALARI BELGILANDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida 12-fevral kuni qishloq xo'jaligida ishga solinmagan yangi zaxiralarni safarbar etish chora-tadbirlari muhokamasi yuzasidan videoselektor yig'ilishi o'tkazildi.

So'nggi yillarda qishloq xo'jaligi ham muddor, ham samaradorlik jihatidan rivojlanmoqda. Klaster tizimi orqali yugori unumli texnika va chuxur qayta ishlash kerish kelmoqda.

2023-yilda sohada ishlab chiqarish 4,1 foizga o'sib, 426 trillion so'mni tashkil qilgan. Eksport esa qarib 2 milliard dollarga yetgan. 152 ming gektar bog' va tokzorlar barpo etilib, 185 ming tonna meva-sabzavot, 31 ming tonna go'sht va 485 ming tonna sutni qayta ishlash qvvatvatlari ishga tushirilgan.

Yaqin tariximizda ilk bor paxtadan 3 million 700 ming tonna, g'alladan 8 million tonna hosil olindi. Ularning hisobini yuritish va mahsulotini so'z tizimi to'liq raqamlashirtildi.

Yig'ilishda asosiy e'tibor qishloq xo'jaligida unumdorlik oshirish, tannarxni kamaytirish, suvni tejashta qaratilib, galadgi vazifalar belgilandi.

Prezidentimiz yer va suv resurslari cheklangan sharoitda yangicha ishlab, mahsulotni ko'paytirish, sohaga sanoat muhitini olib kirish zarurligini ta'kidladi.

Masalan, yurtimizda bir gektar maydonindan olinadigan o'rtacha hosil ilg'or mamlakatlardagi qaraqangacha kam. Lekin o'g'it ham, yoqilg'i va suv ham 2 karra ko'p ishlatalidi. Shu bo'si xorjidan serumun chigit va urug'lar bilib, dehqonlari yangi agrotekhnologiyalarga o'qitib, holsidorlikni paxtada 50 sentner, g'allada 100 sentnerga yetkazish mumkinligi aytildi.

Davlatimiz rahbari fermernarning manfaatdorligi masalasiga alohida e'tibor qaratdi. Bugungi kunda, yangi tartib asosida, paxta xomashysi birja orqali solimoqda. Yu-Nork jarjisida paxta narxi oshmoqda. G'allachilikda ham bozor munosabatlari hisobiga fermernarning daromadi 2 baravar ortgan.

Agar dehqon va fermerni iqtisodiy manfaatdor qilsak, ular davlat mablag'isiz ham ishlay odagidan vaqtlar keladi. Mening maqsadim shu, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Manfaatdorlikni yanada oshirish uchun bu yil, paxtachilikda bo'lgani kabi g'alla yetishtirishda ham imtiroki kreditni to'g'ridan-to'g'ri fermerga berish tizimi joriy qilinadi. Bundan tashqari, davlat resursi uchun xard qilingan bug'doyni daladan tashil kelish va saqlash xarajati ham ta'kidlandi.

Fermerni o'z qarbarorligida xarajat kamligi ham muhim. Shuning uchun mineral o'g'itar tannarxni bu yil 15 foizga kamaytirish, ularni birjaga yetarlicha chiqarish, yana 70 ta tumunda o'g'it omborlar tashkil qilish bo'yicha tashqirqlar berildi.

Shuningdek, mineral o'g'it sifati va ustamasi alohida nazoratga olinadi. Fermerlarga o'z hisobidan o'g'it sotib olish bo'yicha qulaylik yaratiladi. Joylardagi ombordan mineral o'g'itni tashish uchun transportni logistika portalida majburiy ro'yxatdan o'tkazish tartibi bekor qilinadi.

Suv yo'qotilishini kamaytirish maqsadida bu yil 75 ta yirik kanalni betonlashga budgetdan 680 milliard so'm ajratilgan. Suv tejovchi texnologiyalar uchun 3 yil imtirozi davr bilan 5 yilga 14 foizli kredit berish yo'lg'a qo'yilgan. Yig'ilishda bu borada hududlardagi ishlar tahil qilinib, sastkashliklar ko'rsatib o'tildi.

Sohada hisob-kitob intizomida ham kamaytirishda borligi aytildi. Masalan, klasterlarning fermernlar oldidagi qarzdorligi hali to'liq to'lanmagan.

Endi yangi tizimga ko'ra oldingi qarzini 1-aprelgacha to'liq to'lamagan klaster bilan fyuchers shartnomasi bekor qilinadi va fermerga paxtani birjada sotishga ruxsat beriladi. Ma'lumotni elektron platformaga kiritgan va fyuchers shartnomasi imzolagan fermerga kredit ko'pi bilan uch kun ichida ajaritalishi shart etib belgilandi.

Yig'ilishda meva-sabzavot yetishtirish hamda

BIRLASHGAN MILLATLAR TASHKILOTINING YOVVOYI HAYVONLARNING KO'CHIB YURUVCHI TURLARINI SAQLAB QOLISHGA DOIR KONVENTSIYASI TOMONLAR KONFERENSIYASINING 14-YIG'ILISHI ISHTIROKCHILARIGA

Hurmatli delegatlar!

Xonimlar va janobolar!

Atrof-muhit va bioxilmillikni saqlash yo'lidagi muhim xalqaro tadbir — Yovvoyi hayvonlarning ko'chib yuruvchi turlarini saqlab qolishga doir konvensiyasi yig'ilishining barcha ishtirokchilari va mehmonlarini suminat tabrikayman.

Avalambor, Konvensiya kotibiyati va Birlashgan Millatlar Tashkilotining Atrof-muhitini muhofaza qilish bo'yicha dasturiga ushbu nufuzli anjumanni mamlakatimizda o'tkazish tashabbusini qo'llab-quvvatlagani uchun chuqur minnatdorchilik izhori etadi.

Fermer va dehqonlarga zarur texnikalar "O'zagrlizing" aksiyadorlik jamiyatini tomonidan 10 yil muddatga 3 yil imtirozi davr bilan lizingga beriladi. Chetdan olib kelinadigan motokultivator va minitirkorlarga bojxonha imtirozi 3 yilga uzaytiriladi.

So'nggi yillarda yurtimizda issiqxonalar maydonlari, ularda yetishtirilgan mahsulotlar hajmi 3 barobarga ko'paygan. Bugungi kunda yoqilg'isiz isitiladigan issiqxonalar barpo qilish ommalashib boryapti.

Prezident bu tajribani ma'qullab, ularni ko'paytirish, dehqonlarga tayyor holda qurib berish, zarurligini ta'kidladi. Buning uchun "O'ilaviy tadbirkorlik" dasturi doirasida 100 million so'mgacha garovsiz kredit beriladi.

Qishloq xo'jaligiga investitsiyalar ham faol jahoiyitda. Joriy yilda 655 million dollar xorijiy saromyani o'zlashtirish rejalashtirilgan. Loyihalarda bozorga sarxil mahsulotlar yetkazib berish, oziq-ovqat inflayatsiyasini kamaytirishga alohida e'tibor qaralmoqda. Xususan, import o'nrimi bosuchvi 25 turdag'i oziq-ovqat bo'yicha 342 ta loyiha amalga oshirilmoqda.

Buni davom ettilib, yangi loyihalar ishlab chiqish, xalqaro brendlarni jaib qilish muhimligi ta'kidlandi.

Jahon banki mablag'larini hisobidan yangi loyihalar uchun 10 yil muddatga, aylanma mablag' uchun 2 yil muddatga milliy valyutada 18 foizdan kredit ajratiladi. Mashhur brendlarni buyurtmalarini korxonalarga joylashtiradigan sorsing kompaniyalari jahoiyish xarajatining 50 foizi qoplanadi. Bunda har bir brendga 500 million so'mgacha subsidiya beriladi.

Endilikda so'mda eksport qilgan tadbirkorlarga ham qo'shilgan qiymat soliq'i qaytarib berilishi ma'lum qilindi.

Yig'ilishda chovrachilik, ipakchilik va balichiliklari tarmoqlarini qo'llab-quvvatlash choralarini ham belgilandi.

Xususan, chovrva kompleksi tashkil qilish, qoramol olish, omixa-yem chiqarish uchun milliy valyutada 17 foizdan 3 yil imtirozi davr bilan 10 yilga kredit beriladi. Chorva xo'jaliklarin aylanma mablag' bilan ta'minlashga ham 1 trillion so'm imtirozi kredit yo'naltiriladi.

Uning 18 foizdan oshgan qismi Tadbirkorlik jahon qarbolidan qoplab beriladi.

Pillani Vietnam va Xitoy tajribasi asosida sanoat usulida yetishtirish yo'lg'a qo'yiladi, o'rma tutzorlar barpo etiladi. Ipkachilik ilmiy-tadqiqot instituti huzurida 2 ta nasli urug'lik stansiyasi ishga tushiriladi.

Tarmoqda moddiy manfaatdorlikni oshirish uchun ikki bosqichda bozor tamoyillariga o'tiladi. Bu yil birinchi bosqichda pilla narxi 25 foizga oshiriladi. Aholiga pilla yetishtirish uchun subsidiya beriladi va pilla yetishtiruvchilar daromad soliq'didan ozod qilinadi. Ikkinci bosqichda, 2025-yilden narxni davlat belgilashi, klasterlarga muayyan tuman va fermernlar biriktilishidan voz kechiladi. Pilla fermern bilan klaster o'rtaida erkin narxa tuziladigan shartnomasi asosida yoki birja orqali solitildi.

Daryo bo'yalarida va xonadonlarda havzalar o'matib, balq yetishtirishni ko'paytirish bo'yicha ham vazifalar ko'rsatib o'tildi.

Yig'ilishda muhokama qilingan masalalar bo'yicha mutasaddilarning hisobot va rejalar eshitildi.

O'zA.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisini Senating elliginchi yalpi majlisini to'g'risida AXBOROT

10-fevral kuni Toshkent shahrida
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisini Senating elliginchi yalpi majlisini o'z ishini davom ettirdi.

Unda Senat, hukumat va zolari, vazirlik va idoralarning vakillari, Senat huzuridagi Yoshlar parlamenti a'zolari hamda ommaviy axborot vositalari xodimlari qatnashdi.

Videokonferensialoga tarzida o'tkazilgan yalpi majlisini O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisini Senati Tanzila Norboyeva olib bordi.

Yalpi majlis Senatning "YouTube" tarmog'ida sahfasi orqali to'g'ridan-to'g'ri yoritib borildi.

Senating elliginchi yalpi majlisining ikkinchi kunida 2030-yilga qadar O'zbekiston Respublikasi gender tenglikka erishish strategiyasini 2023-yilda amalga oshirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar dasturida belgilangan vazifalarining ijrosi hamda 2024-yilda amalga oshirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar dasturini tasdiqlig'i to'g'risidagi maslahatlari qo'lib chiqildi.

Dastlab 2023-yilda gender tenglikni ta'minlash hamda ayollarning ijtimoiy

Turon yo'lbarasi, Osiyo qoploni va boshqa endemik turlar butunlay yo'q bo'lib ketdi.

Bioxilmillikni kelajak avlodlar va barqaror rivoljanish uchun saqlash, inson hayotining tabiat bilan uyg'ulagini ta'minlash — bizning umumiyoq maqsadimiz. Bu turni xalqaro hamjamiyati sa'y-harakatlarini birlashtirishni, muvoqiflashtirilgan va kechiktirib bo'labbalgan chora-tadbirlarini amalga oshirishni talab etadi.

Hurmatli anjuman ishtirokchilari!

O'zbekistonda ko'chib yuruvchi yovvoyi hayvonlar turlarini saqlashga katta e'tibor qaratilmoqda. So'nggi yillarda, eng avvalo, sohaning huquqiga bazasi takomillashtirildi, yangi qonunchilik hujjatlar qabul qilindi va ularning samarali ijrosi ta'minlanmoqda.

Davlat boshqaruvi organlari, biznes va fuqarolik jamiyatining ijtimoiy mas'uliyatini oshirishni qamrab olgan institutsional tizim mustahkamlanmoqda.

Mazkur sohada fundamental va amaliy tadqiqotlarning eng ilg'or maktabi bo'lgan Fanlar akademiyasining Zoologiya instituti o'z faoliyatini qayta tikladi. Qisqa muddatda ko'chib yuruvchi turlarini ishonchli himoya qilishni ta'minlovchi qo'reylanadigan tabibi hujdar uch karraga oshirilishi, mamlakatimiz umumiyoq maydonining 14 foiziga yetkazildi. O'zbekistonning nodir tabiat landshafflari UNESCOning Butunjahon tabiби meroz ro'yxati, Butunjahon biosfera rezervatari tarmoqiga va Ramsar konvensiyasi obyektlari ro'yxatiga kiritildi.

Yovvoyi hayvonlarni parvarish qilish uchun yangi pitomniklar tashkil etildi. Noyob qush turlari va sur emizuvchilarning o'z yashash makonlarida ko'payishini qayta tiklash bo'yicha dasturlar amalga oshirilmoqda.

Orol dengizining qurigan tubida 2 million qektar maydonda o'monlar yaratilgani o'simliklar xilmalligini va hayvonot dunyosini qayta tiklash imkonini bermoqda.

O'zbekiston 2024 — 2027-yillarda Konvensiyaga raisligi davrida ko'chib yuruvchi hayvon turlarini himoya qilishga o'zingin butun kuch va salohiyatini tashkil etishini alohida ta'kidlamoqchiman. Davlat boshqaruvi organlari qo'shishga xizmat qiladi.

to'liq safarbar qilishga tayyordir. Biz Samarqandda bu boroda kelgusidagi ishlarimizning asosiy yo'nalishlarini belgilab beradigan 2024 — 2023-yillarga mo'ljalangan Yangi strategik reja tasdiqlanayotganlari olibishlaymiz.

Shuningdek, Hayvonlarning ko'chishiga to'siqardan xoli ekologik yo'laklarini yaratish bo'yicha chora-tadbirlar dasturini ishlab chiqish va qabul qilishni qo'llab-quvvatlaymiz.

Infratizilma obyektlari — avtomobil va temir yo'llar, gaz qurvurlari va chegara inshootlarining qurilishi yovvoyi hayvonlar migratsiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatishini kamaytirish uchun ekologik baho berilishi bo'yicha tabalni kuchaytirish muhim, deb hisoblaymiz.

Hozirgi vaqtida O'zbekiston transchegaraviy tabiiy parklar yaratish bo'yicha mintaqaga mamlakatlar bilan yaqin hamkorlikka qilmoqda va ular sonini keskin ko'paytirish niyatidamiz.

Bir vaqtlar Ustyurt platosi kengliklarda yashagan va inson omili ta'sirida yo'qolib ketgan Osiyo qoploni populyatsiyasini qayta iqlimlashtirishni boshlash niyatidamiz. Olimlarni va eksperltlarni bo'yalishda hamkorlikka chorlab qolamiz.

Hurmatli forum ishtirokchilari!

Bugungi konferensiya qabul qilinayotgan qarorlarning hayotga tatabiq etilishi ko'chib yuradigan yovvoyi hayvonlarni saqlab bo'yicha xalqaro hamkorlikni yanada kengaytirish va uning samaradilagini oshirishga xizmat qiladi.

Bu yoldagi sharafli va mas'uliyati ishlaringizda sizlarga katta omadlar, kuch-g'ayrat va yangi muvaffaqiyatlar yor bo'lishini tilayman.

Shavkat MIRZIYOEV,
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti

Bugun jahon miyosida antropogen omillar kuchayishining atrof-muhit bioindikatorlari — hayvonot olamiga ta'siri tobora ortmoqda. Natijada uning ayrim turlarining keskin kamayishi va yo'q bo'lib ketish xavfi yuzaga kelmoqda. Shu bois hayvonot dunyosi xilmalligini asrash dolzarb masalalardan biriga aylandi.

Kecha Samargand shahrida ochilgan BMTning Yovvoyi hayvonlarning ko'chib yuruvchi turlarini saqlab qolishga doir konvensiyasi tomonlar konferensiyaning 14-yig'ilishiда ayini mavzu muhokama markazida bo'ldi.

"Silk Road Samarkand" kongress zalida boshlangan mazkur konferensiya butunjoning hamjamoyitiga ta'q

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining elliginchi yalpi majlisi to'g'risida AXBOROT

1 Shuningdek, Saylov kodeksiga siyosiy partiylar tomonidan deputatlarga nomzodlar ko'satilayotganda ayollar sonining eng kam miqdorini nomzodlar umumiy sonining 30 foizdan 40 foiziga oshirishni nazarda tutuvchi o'zgartirishlar kiritilgan.

Bundan tashqari, Olibavly tadbirkorlikni rivojlantrish dasturi doirasida 262,2 ming nafr xotin-qizga 4,5 trillion so'm miqdorida kredit, ishshiz va ijtimoiy daftarlarda ro'yxatda turuvchi 27 mingdan ziyod xotin-qizlarga tadbirkorlik faoliyatini yo'lg'a qo'yish, o'zini o'zi band qilish uchun 118,5 milliard so'm subsidiyalar ajratilgan.

Davlat boshqaruvu akademiyasida rahbar xotin-qizlarni tayyorlash bo'yicha 60 soatlik masalalar oshirish kurslari tashkil etilib, unda 319 nafr xotin-qiz o'qitilgan.

Shu bilan birga, majlida ijar muddati ortda qolgan ayrim masalalar tanqidiy muhokama qilinib, vazirlik va idoralarga tegishli ko'satmalar berildi.

Xususan, xalqaro standartlar va normalarni milliy qonunchilikka implementatsiya qilish masalasini o'rganish, mehnat sohasidagi gender statistikasi ma'lumotlarini xalqaro tavsiyalarga muvofiq takomillashtirish, iqtidoriy yosh xotin-qizlarni yuqori nufuzli idoralarda stajirovka o'tash qamrovini kengaytirish zarurligi aylib o'tildi.

Majlis davomida 2024-yilda Gender tenglikka erishish strategiyasini amalga oshirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar dasturi ko'rib chiqildi.

Dasturda xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlashga qaratilgan qonunchilik asoslarini takomillashtirish, xotin-qizlarning ilmiy va startap g'oyalarini ro'yobga chiqarish ko'nikmlarini shakllantirish, ularni ilmiy-innovatsion faoliyatga keng jahb etish kabi masalalar qamrab olinganligi qayd o'tildi.

Senatorlar ushbu dastur milliy va xalqaro majburiyatlarini bajarishga ko'maklashishga xizmat qilishini ta'kidlab, unda belgilangan vazifalar, tadbirlarni o'z vaqtida amalga oshirish hamda bu baradagi ishlarni kuchaytirish muhimligi yuzasidan o'z fikr-muhimligini bildirdilar.

Mazkur masala yuzasidan Senatning tegishli qarori qabul qilindi.

Shundan so'ng yalpi majlida Andijon viloyati hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantrishga qaratilgan "yo'l xaritalari"ning 2023-yildagi ijrosi muhokama qilindi.

Ta'kidlanganidek, "yo'l xaritalari" ijrosi doirasida viloyatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantrish, aholi turush darajasini yanada yaxshilash, yangi ish o'rinalarini yaratish, aholi bandligini ta'minlash va tadbirkorlikni rivojlantrish borasida salmoqli natijalarga erishilgan.

Xususan, 2023-yilda yalpi hujduy mahsulot hajmi 5,1 foizga, sanoatda 7,3 foizga, qishloq xo'jaligida 4 foizga, xizmatlar ko'satish sohasida 11,3 foizga va qurilish ishlari hajmi 3,2 foizga o'sgan. Aholi jon boshiga YAHM hajmi esa 20,3 million so'mni hamda o'shisur'ati 2,8 foizni tashkil etgan.

Investitsiya dasturlari doirasidagi loyihihlar hisobiga

30 mingdan ziyod yangi ish o'rinalari yaratilgan. Viloyat 802 million dollarlik to'g'ridan-to'g'i xorijiy investitsiyalar o'zlashtirilgan.

Ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantrish dasturi doirasida 128 ta obyekt foydalanshga topshirilgan.

"Ayollar daftari"ga kiritilgan 91 mingga yaqin xotin-qizlarga hamda "yoshlar daftari"ga kiritilgan 31 mingdan ziyod yoshlarga amaliy yordam ko'satilgan.

Shuningdek, majlisda senatorlar tomonidan aholini daromadli mehnat bilan band qilish masalasiga ham alohida e'tibor qaratildi. Hududi bandlik dasturi

Jalaquduq tumanlarida esa auksioniga chiqarilgan yet maydonlarining 20 foizi ham soltimagan.

Shahrixon tumanida olibavly tadbirkorlikni rivojlantrish dasturi doirasida muammoli kreditlar qoldigi' yil boshidagiga nisbatan o'sgan.

Soliq to'lovchilarning budget oldidiagi muddati o'tgan qarzdorigi Baloqchi, Jalaquduq, Marhamat va Xo'jaobod tumanlarida oshgan.

Paxtaobod, Bo'ston va Oltinko'l tumanlarida nogironligi bo'lgan shaxslar uchun kvotalangan ish o'rinalaridan samarali foydalanshingagan.

Bundan tashqari, senatorlar tomonidan viloyatda

o'rganilib, natjalari Senatning elliginchi yalpi majlisiда muhokama qilindi.

Ta'kidlanganidek, Toshkent viloyatida tadbirkorlikni rivojlantrish va investitsiyalarni jaib qilishda qator ijobjiy natijalarga erishilgan.

Xususan, investitsiya dasturlari doirasida 763 ta loyiha ishga tushirilishi natijasida 23 296 ta yangi ish o'mni yaratilgan hamda o'tgan yilda 901,3 million dollarlik to'g'ridan-to'g'i xorijiy investitsiya va kreditlar o'zlashtirilgan.

Faoliyat ko'satayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 61 mingta bo'lib, shundan 38 mingta xo'jalik yurituvchi subyektlar (yuridik shaxs), 23 mingta yurituvchi tadbirkorlardir.

Viloyatda aholining tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanishi uchun sharot yaratilib, buning natijasida Ohangaron, Toshkent va Zangiota tumanlari yuqori ko'satikchilarga erishgan.

Olibavly tadbirkorlikni rivojlantrish dasturlari doirasida 30 063 ta tadbirkorlik subyektiiga jami 743,5 milliard so'm kredit mablag'larini ajratilgan.

Shu bilan birga, senatorlar tomonidan ayrim kamchiliklari bararaf etish yuzasidan qator ijobjiy qayd etildi.

Xususan, tadbirkorning faoliyat ko'satishiga to'siq bo'layotgan muammolar, jumladan, bino-inshootlarni zarur muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlari bilan ta'minlash, tadbirkorlik subyektlariga etish, bino va kredit ajratish hamda soliq to'lovi bo'yicha nizolar kabi masalalar bararaf etish yuzasidan qator ijobjiy qayd etildi.

Bunda turizm salohiyati yuqori bo'lgan mahallalarda yo'l va infratizmani yaxshilash, mahalliy budjet daromadlari barqaroligini ta'minlashda iqtisodiy kompleks rahbarlarining mas'uliyatini oshirish, xotin-qizlarning bandligini ta'minlashda subsidiyalash mekanizmidan keng foydalansh masalalariga urg u berildi.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

Bunda tashqari, viloyatdagi nazorat organlari tomonidan o'tkazilgan tekshirishlarda 58 ta qonun buzilishi holati, shundan 21 tasida noqonun tekshirish va 37 tasida tekshirish o'tkazish tartibini buzish holatiga yo'l qo'yilgan. Jumladan, "Tadbirkor virtual ofisi" axborot portali orqali kelib tushgan murojaatlar ko'rib chiqish tartibi va muddati ustidan nazorat o'natilgan bo'lismiga qaramasdan murojaatning 21,9 foizi (126 ta) bo'yicha ko'rib chiqish muddati buzilgan.

</

ONA TILIMIZ — QADRIMIZ, SHA'NIMIZ IFODASI

Uning himoyasi haqida tinimsiz qayg'urishimiz lozim.

1 Ayni paytda global dunyodagi notinch holat fonda Markaziy Osiyoga nisbatan yuzaga keltirilayotgan tortishlari vaziyatlar ham ko'pincha bilan, milliy qadriyatlar bilan bog'lanayapti, bundan tegishli xulosalar chiqarmasak, ertaga kech bo'lishi mumkin.

Keyingi kunlarda guvohi bo'layotganimizdek, sobiq imperiyani tiklash haqida norasmas doiralarlardan tashqari Rossiyaning rasmiy manbalardaria ham fikrlari yangromqodaki, ularni tahsil qilsak, O'zbekistonda bunday axborot xurujlariga qarshi qanday choralarim ko'rishimiz kerak, degan haqqi mulhazha yuzaga keladi.

Shu o'rinda rus millatiga mansub va boshqa o'zga millatli vatandoshlarimizning qadriyati, tili va milliy an'analarini saqlash Konstitutsiyamizda belgilab qo'yilganini alohida ta'kidlash jozi.

Lekin til haqida gap ketganda, boshqa masalalar yuzaga chiqadi, bundan ko'z yumbi bo'lmaydi. Masalan, O'zbekistonda jami aholi tarkibida rus vatandoshlarimiz 2-2,5 foizni tashkil qiladi. Ammo e'tbor bersangiz, bugun maktar va bog'chalarimizda rus tilida ta'lim berishga keragidan ortiq e'tbor qaratilyapti.

Zotan, yugorida ta'kidlaganimizdek, til oddiy masala emas. Qaysiki, millat o'z tiliga munosabatini o'zgartirsa, tilidan uzoqlashsa, bunday millatlar yo'q bo'lib ketishi mumkinligi haqida tarixdan istagancha misollor keltirish mumkin. E'tbor bering: bugun uch ming yillik davlatchilik tariximiz haqida kuyunib, faxrlanib qayrapmiz, biroq ana shunday bir paytda o'zbek tilidagi qonun, texnologik rivojanish tiliga aylanmaqni bizni xavotirga solishi kerak, deb o'yalmay.

Ayni paytda ko'plab ota-onalar farzandlarini ta'lim rus tilida olib boriladigan maktablariga beryapti. Shubha yo'qki, ular bolam til bilsin, degan ezuq maqsadda shunday yo'l tutyapti. Lekin bu davr bola hayotining poydevari tiklanadigan, ongi, qadriyatlari shakllanadigan payt hisoblanadi. Aynan shu davrda bolaga o'zligini bilish masalalarini singdirishi kerak. Yaponiya, Janubiy Koreya, Xitoy kabi davlatlarda bolalarga ayni shu davrida milliy o'zlikni anglash o'rgatilishi ham shundan.

Yana bir masala: davlat tili haqidagi qonunimizga ko'ra, fuqarolar o'z murojaatlarini xohlagan tillarida bildirishlari mumkin. Ya'ni fuqarolarning

xohlagan tilda davlat idoralariga murojaat qilishlari belgilab qo'yilgan. Ammo tan olaylik, ayni shu jihat davlat tilining rivojiga xalaqtir berayotgan asosiy o'myordalar biridir. Chunki tajribadan ma'lumki, har qanday tilning rivoj uchun unga birlamchi ehtiyoj paydo qilinishi kerak. Ehtiyoj bo'lmagan til esa o'zidan zaifashadi.

Nima uchun mamlakatimizda O'zbekiston fuqarolari bo'lgan millatarning o'zaro muloqot tili boshqa til bo'lishi kerak?

Milliy qadriyat sifatida barcha millat o'z tillarini o'rganishi, muloqotda ishlashishi va rivojlanishlari uchun sifatida yaratish Konstitutsiyaviy shart, bu bajarilishi lozim. Lekin nima uchun o'z fuqarolaramiz orasidagi muloqot tili sifatida davlat tilining ustuvorligidori voz kechishimiz kerak?

Bu davlat tiliga hurmatizlik!

O'zbekistonda davlat tili bo'lgan o'zbek tili ta'lim va ish yuritishda majburiyat, millatlararo muloqotda ustuvor bo'lishi shart! O'zaro muloqotda istagan tilda qaplashish tabiy huquq, albatta.

Milliy taraqqiyotimiz va tariximiz puxta o'rganishimizdagagi zaruratdan kelib chiqib, fuqarolaramizning ingliz, xitoy, rus va arab tillarini chiqur o'rganish tashabbuslari qol'lab-quvvatlanishi lozim.

Bugun ta'lim tizimida, televideyining, hatto ayrim huquqiy hujjatlarda ham rus tilining ta'siri kuchi ekanini yaxshি bilamiz. Ma'lumotlarga qaraganda, Germaniyada nemis tilidan boshqa tilda davlat idoralariga murojaat qilish konuna zid sanaladi. Agar boshqa tilda murojaat qilsangiz, u naqafat ko'rib chiqilmaydi, balki buning uchun jarimaga ham tortiasi. Nazarimda, davlat tiliga munosabatni shunday shakllantirish orqali nemis tiliga bo'lgan ehtiyoj yuzaga keltirilgan. Biz esa haligacha ana shu ehtiyoj paydo qilishiga botinolmayapmiz.

Shuning uchun ham qonunlardagi til rivojiga to'sin bo'layotgan me'yornarni o'zgartirish va bu borada yanada kuchlari bo'lgan muloqotda ishlash chiqish payt keldi, deb hisoblayman.

Yaqinda shu haqda fikr bildirganimda rus segmentidagi axborot vositalari buni noto'g'iри taqjin qildi. Ya'ni boshlang'ich ta'lim ona tilida bo'lishi kerak, degan gapimni o'zbek tilida deb tarjima qilishdi. Men esa har qanday o'zbek botasi o'zbek tilida, rus bosasi esa rus tilida boshlang'ich ta'lim olsin, degan fikri bildirganimda.

Odatda birinchi sinfga borayotgan bolani qanday tilli maktabga berish ota-onalarning tanlovi, deyishadi. Ammo orazimda o'z bolasining umuman maktabda o'qishiga ham qarshi bo'ladigan ota-onalarning yo'q deysizmi? Bor, albatta. Shuning uchun ham bola o'zbek millatiga mansubmi, boshlang'ich ta'limni ham o'z ona tilida olishi kerak. Xorijiy tillarni o'rganishni esa yugori siniflardan boshlash maqsadga muvoqfa.

Eng qizig'i, ayni shu fikrim millatchilik deya taqjin qilindi. Vaholanki, o'zbek xalqi hech qachon millatchi bo'lmagan. Shunday bo'lganda edi, Ikkinki jahon urushi davrida bi to'gram nonini bo'lib, ham rusga, ham nemisga bermeagan bo'ldi.

Ma'lumki, sobiq ittifoq davrida millatlar ustida juda ko'p mafkaraviy tajribalar o'tkazildi. Afsuski, bunday tarbiyaviy ta'sirlar asorati hali ham yo'qolib ketmad. Ba'zi yurdoshlarimizni bilaman, millati o'zbek, lekin ona tilini bilmaydi. Shu haqda gapisang yoki til haqida, o'zbek qadriyatlari haqida fikr bildirsang, millatchilikka yo'yishadi.

Yodingizda bo'lsa, Prezidentimiz elchilar bilan uchrashuvda o'zbek tilini bilman diplomat qanday qilib O'zbekiston vakkil bo'lishi mumkin, degan edi. Xorijiy tilni o'rganish mobaynida o'z tilini unutib yuborgan shunday elchilar bor va afsuski, hozirgi maktab o'quvchilariha ham shunday muammolar uchravayti. Bizning til va vatanparvarlik borasidagi oqsasharimizni ko'rib, Markaziy Osiyodan haligacha umidini uzmagani ba'zi kuchlar bundan unumli foydalananish harakat qilaypti.

Bugun shun, ta'lim-tarbiya sohasida islohotlarni jadallashtirishimiz lozim. O'zbek tili davlat tili ekan, davlat idoralariga murojaat, huquqiy hujjatlar, reklamalar, tashqi yozuvlar — umuman barchasida o'zbek tili ustun bo'lishiga erishishimiz zarur.

Chindan ham, keyingi paytlarda rossiyalik ayrim siyosatdonlar tariximiz va hatto tilimziga nisbatani o'rigli mulohazalar bildirmoqda, bu aksariyat ziyoililarimizni junibishga keltirdi. Ayniqsa, tariximizga otligan toshlar zamirida boshqa o'y, mulohazalar mavjudligi qayd etilib, anchadan beri alahsirayotgan tarixchilarga nisbatan keskin javoblar qaytarildi.

Tobora avj olayotgan bunday munosabatlar esa kim aslida kim ekanini eslatish barabarida har birimini hushyor bo'lishiga yana bir bor undagandek, jondan aziz yurtimiz, mustaqilligimizni ko'z qorachig'idek doimo asrash lozimligini anglatgandek bo'ldi. Zotan, istiqloq bir marta qol'ga kiritilib, qiyomatgacha himoya qilinadigan ne'mat ekanini yanada chiqur his etgandek bo'ldik.

Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida 5-fevral kuni ijtimoiy sohadagi ustuvor vazifalarga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishida ham bog'chalarini milliy qadriyatlarni qosaymosha. Yagona standartlar asosida o'quvmetodik materiallar bilan ta'minlash masalasi ko'tarilgani bejiz emas. Afsuski, bugun o'z bosinasи rus bog'chasiга, rus maktabiga berib, bolasi rus tilida gapiroyatganidan g'ururlanayotganlar ko'paymoqda. Bu bilan esa o'zimizga ziyon qilayotganimizni anglamayapmiz.

Bugungi kunda Toshkent shahri maktablarida 400 mingga yaqin boshlang'ich sinf o'quvchilari bor, ularning 250 mingga yaqini rus tilida ta'lim olmoqda. E'tbor bering, bu o'yab ko'radigan raqam. Ana shu 250 mingning 80 foizi, afsuski, o'zbek. Aytung, qanday ota-onasi, farzandi birinchi sinfdan o'z qadriyatiqiga teskari, ongu tafakkuri, olchov mezonlari va milliy madaniyatiga o'zilchilarga bolalariga qarab beraradi.

Millat, til va Vatan tanlanmaydi, ular Yaratganning ne'matlaridir. Ularni avaylash, rivojlanish va avlodlarda bezavol yetkazish esa ham birimiz uchun muqaddas burch. Vatansevarlik, qadriyatlarni himoya qilish va yuridik shaxslarning intellektual mulkka bo'lgan huquqlarini himoya qilish tizimi takomillashtirilishi, sohadagi huquqburzilriklar profilaktikasi sifat jihatdan yaxshilanishga hamda huquqburzilriklar soni kamayishiha hamda intellektual mulknинг himoyasi kuchaytirishiga xizmat qiladi.

Alisher QODIROV,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Spikeri o'rinsobasi,
"Milliy tiklanish" demokratik partiyasi Markaziy Kengashi raisi.

zid bo'lgan tilda savod chiqarishiga yo'l qo'yib beryapti.

Agar bunga bir-ikki oilaning muammoси deb qarasak, katta xato bo'ladi. Bu — jamiyatimiz muammoси. Tilni yo'qotish, unga befargqlik ham aynan shu nuqtadan boshlanyapti, aslida. To'g'i, "Ta'lim, to'g'risida"gi Qonunda ta'lim tilini tanlash ota-onalarning ixтиyorida, deb belgilab qo'yilgan. Amma ba'zi ota-onalar esa go'yo farzandi kelajagini o'ylab, ular boshqa tilda savod chiqarishiga yo'l qo'yib bermoqda. Bu shaxsning qonuniyu huquqi emas, bu mamlakat oldidiqagi, qadriyatlarni oldidiqagi majburiyat sifatida talqin qilinishi, ta'lim tili milliy qadriyati va millatidagi keliб chiqarish kerak.

Videoselektorda maktablarda o'riqli masalalardan biri, bu — tarbiya va ma'naviyat ekaniga alohida urg'u berildi. O'tgan yili voyaga yetmaganlar tomonidan 3,5 mingta jinoyat sodir etilgan va shundan 2 280 tasini maktab o'quvchilari sodir qilgan. Davlat rahbari tomonidan o'quvchilari vatanparvarlik ruhiда tarbiyalash orqali ularda "huquqburzilrikka qarshi immunitet" hosil qilish tizimini yaratish zarurligi imzolangan ham faxriyani natijadir.

Yig'ilishida Osiyo qoplonlari saqlash loyihiha muvaffaqiyati amalga oshirildi. Bu ekologik ta'limga yo'naltirilgan ikkita tashrif markazini yaratish va "Smart-patrol" tizimini joriy qilish imkonini berdi. Shuningdek, O'zbekiston hukumatiga tashabbusi bilan Garbiy Tyan-Shanda qoplonlarni saqlash bo'yicha o'zaro anglashuv memorandumi imzolanganham faxriyani natijadir.

Mutasaddilarga bolalar tarbiyasi yaxshilash, ota-onalar dunyoqarashini kengaytirishga xizmat qiladigan milliy kontientni mahalla va ta'lim muassasalariga yetkazib turish, "maktab — ota-on — mahalla" janjiri asosida elektron muloqot platformasini ishga tushirish topshirildi.

Chindan ham, farzandlar tarbiyasida tilning o'rnii nioyatda muhim ekanib isbot talab qilmaydigan haqiqat. Zero, bolanong ongi, dunyoqarashni til orqali shakllanadani va rivojlanadi. Bolanong ilk davri uchun muhim hayotiy Kashfiyat: bog'chada — muloqot, maktabda — bilim begona tilda berilsa, tilimiz rivojlanmaydi, qadriyatlarni ildizlari suv bormaydi, aksincha, uni zaiflik dunyosi o'rab-chirmab boraveradi.

Millat, til va Vatan tanlanmaydi, ular Yaratganning ne'matlaridir. Ularni avaylash, rivojlanish va avlodlarda bezavol yetkazish esa ham birimiz uchun muqaddas burch. Vatansevarlik, qadriyatlarni himoya qilish tizimi takomillashtirilishi, sohadagi huquqburzilriklar profilaktikasi sifat jihatdan yaxshilanishga hamda intellektual mulknинг himoyasi kuchaytirishiga xizmat qiladi.

Abdulaziz YO'LADOSHEV
(Xalq so'zi).

ATROF-MUHIT VA BIOXILMAXILLIKNI SAQLASH — UMUMIY MAQSAD

1 Konferensiyaning ochilish marosimida O'zbekiston Bosh vaziri Abdulla Aripop qathashdi va Prezident Shavkat Mirziyoyevning xalqaro forum ishtirokchilariiga yo'llagan tabrigini o'qib eshitirdi.

O'zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vaziri Aziz Abduhakimovning qayd etishicha, O'zbekistonda tabiatini asrash va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat siyosatining asosiy ustuvor vazifalaridan biridir. Xususan, ekologik strategik siyosiy bo'yicha qator hujjalari, qarorlar va chora-tadbirlar rejalar qabul qilindi.

O'zbekistonda GEF va BMT Taraqqiyot dasturi bilan hamkorlikda Osiyo qoplonlari saqlash loyihiha muvaffaqiyati amalga oshirildi. Bu ekologik ta'limga yo'naltirilgan ikkita tashrif markazini yaratish va "Smart-patrol" tizimini joriy qilish imkonini berdi. Shuningdek, O'zbekiston hukumatiga tashabbusi bilan Garbiy Tyan-Shanda qoplonlarni saqlash bo'yicha o'zaro anglashuv memorandumi imzolanganham faxriyani natijadir.

Yig'ilishida Osiyo qoplonlari 12 davlat hukumatlari, shuningdek, GSLEP kotibi va hamkorlar tomonidan 2013-yilda qabul qilingan Bishkek deklaratsiyasini amalga oshirish bo'yicha sa'y-harakatlardan jamoaviy baholandi, istiqboldagi ustuvor rejalar belgilandi.

Xalqaro moliya institutlari va donor davlatlar vakillari ishtirokida ushbu yig'ilish Osiyo qoplonlari populyatsiyasini saqlash va iqlim ta'siriga moslashish sohasida xalqaro hamkorlikni mustahkamlash, loyihalarni boshlash va mamlakatga grant mablag'lari jaib qilish imkonini beradi. Global isish va muzliklarning erishi bilan qoplonlarning yashash muhit va uning o'jla manbalariga tuzatib bo'lmaydigan darajada zarar yetkazayotgan iglim o'zgarishi sharoitida ushbu qimmatli turni saqlab qolish uchun transchegaraviy va davlatlararo hamkorlik muhim ekanligi qayd etildi.

Muloqotni o'z vaqtida o'tkazish, Osiyo qoplonlarning yashash muhitini asrash-avaylash bo'yicha qo'shma chora-tadbirlar ishlab chiqish muhimligi nuqtayi nazaridan yig'ilish yakunlari bo'yicha asosiy majburiyatlar belgilangan Samarqand rezolyutiyasi qabul qilindi.

Samarqand shahrida 17-fevralgacha davom etadigan konferensiya davomida yuzdan ortiq masalalarni qamrab oluvchi kun tar比ti ko'rib chiqildi. Aytish joizki, bu MDH mamlakatlarda ushbu mavzuda o'tayotgan birinchi yirik tadbir hisoblanadi.

Abdulaziz YO'LADOSHEV
(Xalq so'zi).

Qonunchilik palatasi fraksiyalarida

INSON HUQUQLARI BO'YICHA HAMKORLIK YANADA MUSTAHKMLANADI

bordagi natijalar bilan qiziqdi. Ushbu masala yuzasidan to'la'mumot oltagan fraksiya a'zolari vakili faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha

ta'limda qiziqdi. Ushbu masala yuzasidan to'la'mumot oltagan fraksiya a'zolari vakili faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha

ta'limda qiziqdi. Ushbu masala yuzasidan to'la'mumot oltagan fraksiya a'zolari vakili faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha

ta'limda qiziqdi. Ushbu masala yuzasidan to'la'mumot oltagan fraksiya a'zolari vakili faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha

ta'limda qiziqdi. Ushbu masala yuzasidan to'la'mumot oltagan fraksiya a'zolari vakili faoliyatini yanada takomillashtirish bo'yicha

ta'limda qiziqdi. Ushbu masala yuzasidan to'la'mumot oltagan fraksiya a'zolari vakili faoliyatini yanada takomillas

14-fevral — Zahiriddin Muhammad Bobur tavallud topgan kun

VATANGA MUHABBAT RAMZIGA AYLANGAN SIYMO

(Maktub-esse)

O'zları yaxshi bilurlar, tilimizda besh harfdan iborat, "yuzsiz" degan so'z bor. "O'zbek tilining izohli lug'ati" da unga shunday ta'rih berilgan: "Yuzsiz — ra'y-andishani bilmaydigan, o'mnomusiz, uyatsiz". Boshqa suveren davlatlarga o'rinsiz tahdid qilish, tuhmat uyustirish, nohaqdan bo'lmaq'ur da volar o'ylab topish, hech narsadan hech narsa yo'q, birovni behurmat qilish, bosim o'tkazish, badnom etishga urinsh, surbetlik kabi bunday illatlar insonlik qiyofasini yo'qtog'nlardan kelib chiqadi... Ular o'chiqdan-o'chiq tekino'rilik, haromxo'rlidan o'zini tortmaydiganlar, aytigan so'zda turmaydiganlar, gapda do'stili haqida og'iz ko'pitirish, amalda "do'stilik"ning ko'chasiga ham yo'lamaganlar, yolg'onchilikni bus-butun kasb-kor qilib olgancharlar. Boshqacharoy aytaks, bu hol borib turgan noinsoslikning aynan o'zidir. Bular yozuvlik imperiyaning "sifat"lari.

Kimligining tayini ham yo'q, hammaga tanlib shov-shuv ko'tarmoqchi bo'lgan odam, agar to'nini teskari kiyib ko'chaga chiqsa, bas, darhol olamga mashhur bo'ladi. Bundaylarni biz bechora, aqli joyidamas, telba odamlar, deb ataymiz. Ulug' rus yozuvchisi F. Dostoyevskiy bekorga "Telba" romanini yozmaganga o'xshaydi. Ammo biz undaylar bilan gaplashishni ko'pda o'zimizga ep ko'ravermaymiz. Ammo na chora, gaplashishni shar!

Yaqinda rossiyalik bir betavfiq (nomini keltirishni ham istamaydi kishi, ular ko'p...), to'nni teskari kiyib ko'chaga chiqsa, bas, darhol olamga mashhur bo'ladi. Bundaylarni biz bechora, aqli joyidamas, telba odamlar, deb ataymiz. Ulug' rus yozuvchisi F. Dostoyevskiy bekorga "Telba" romanini yozmaganga o'xshaydi. Ammo biz undaylar bilan gaplashishni ko'pda o'zimizga ep ko'ravermaymiz. Ammo na chora, gaplashishni shar!

Shuni alohida ta'kidlashni istardimki, buni maqtov deb tushunmasinlar, asil haqiqatni atyaman: ona tilimiz kamolga yetishi uchun butun kuchini aymagan ulug' Alisher Navoiya sadoqat ko'rgizib, uni sidqidil qo'llab-quvvatlab, Andijonni ta'rif qilganlarda: "Eli turkdur. Shahra bo'zorisida turk bilmas kishi yo'qtur. Elining lafzi qalani bila rost..." ligidan kelib chiqib, "Boburnoma"day tengsiz va bebabu asarni o'sha vaqtida urf bo'lgan fors tilida emas, balki ona tilimizda insho etdilar va ona tilimiz xazinasiga xazina, parvoziga parvoz qo'shdilar! Buning o'zi millatparvarlikning, vatanparvarlikning olyi namunasini edi.

"qovun mahalida poliz boshida qovun sotmod rasm" bo'limgan ona yurt Andijonni sog'ini, bir qovun tiligiga mahtal bo'g'aningiz Vatanga sodiqlik, buyul vatanparvar ekaningiz belgisi emasmi? Jahonda o'xshashi yo'q durdona asaringiz "Boburnoma", ona tuproq sog'inchi bilan yo'g'rilgan g'azallaringiz, nainki bugun, balki keyingi avlodlarga ham mangulik ibratdir, abadulabad iftixordir!

Shuni alohida ta'kidlashni istardimki, buni maqtov deb tushunmasinlar, asil haqiqatni atyaman: ona tilimiz kamolga yetishi uchun butun kuchini aymagan ulug' Alisher Navoiya sadoqat ko'rgizib, uni sidqidil qo'llab-quvvatlab, Andijonni ta'rif qilganlarda: "Eli turkdur. Shahra bo'zorisida turk bilmas kishi yo'qtur. Elining lafzi qalani bila rost..." ligidan kelib chiqib, "Boburnoma"day tengsiz va bebabu asarni o'sha vaqtida urf bo'lgan fors tilida emas, balki ona tilimizda insho etdilar va ona tilimiz xazinasiga xazina, parvoziga parvoz qo'shdilar! Buning o'zi millatparvarlikning, vatanparvarlikning olyi namunasini edi.

**"Jahonda o'xshashi yo'q durdona asaringiz
"Boburnoma", ona tuproq sog'inchi bilan
yo'g'rilgan g'azallaringiz, nainki bugun, balki
keyingi avlodlarga ham mangulik ibratdir,
abadulabad iftixordir!"**

Prezidentimiz Xavfsizlik kengashining kengaytirilgan majlisida ajoyib mavzu — vatanparvarlik haqida gapirdi. Har birimiz o'zimizga savol berib ko'ralik: bizlar vatanparvarlarizmi?.. Shu haqda xolisona fikr qilaylik. Dushmanni yurdan qolib chiqarish uchun qo'liga qilib olib jangga otlangan malika To'maris, yurtni deb o'z jonini qurban qilgan qahramon Shiroq, dovrugi tilarda doston Spitamen, bir pacha yerini dushmanga berishga rozi bo'limgan xunlar xoni Modexon, Turzonzamin uchun jon olib, jon yeldani ortiq hukm surgan davlatni barpo etgan Zahriddin Muhammad Bobur singari olamshumal lashkarboshlari yetishib chiqqanini yaxshi eslarida saqlashardi.

Janubiy Koreyada fuqaro chet el mashinalarini sotib olmaydi, bunga intilmaydi ham, faqat o'zlarida ishlab chiqarilgan mashinalardan foydalanishiadi. Bu g'urur sanaladi, vatanparvarlik belgisi hisoblanadi. Bundan o'rganishimiz kerak.

Yana "Boburnoma"ga qaytaylik. O'zlarining qisqa umrillarda bir bayramni bir joyda ikki marta o'tkazish nasib etmadi, hamisha safar, notinchlik va besaranjomlik, ko'ch-ko'ch, to'polon, jangu jadallar, xavf-xatarlar, sargardonliklarda kun kechirganlariga qaramay, shunday ulkan asarni yaratish olsanli misli yo'q hayratlanlar hodiisa!

Suh sababdan, 1916-yilda Turkiston xalqidan mardikorlikka odam olinganda xalq qo'zg'olni ko'targanini olam afkor ommasi juda yaxshi biladi.

Avantyurachi bolsheviklar Chor Rossiya siyosatini "muvaqqafiyati" davom ettirdi. Hech o'zgarish yo'q, oq rang qiziga aylandi, colos...

Eski hammon, eski tos. Mohir sarkardalarga, qahramon jangchilarga aylanishi mumkin bo'lgan chapani va tanti o'zbek yigitlari, asosan, "rabochiy batalyon"larga olindi, ular harbiy ta'limdan yiroq yerlarda og'ir mehnatlarga duchor qilindi, katta qurilish maydonlariga tashlandi. 1962-yilda Moskva yonidagi Klin shahrida xizmat qilgan amakim Abdughorni ko'rgani borganimda barchasining guvohi bolg'anini esmid.

Bolsheviklarning boshqa xalqlarni, jumladan, o'zbeklarni kamsitishdan iborat yomon odati bor edi. Bu uni tarixidan uzib tashlash, qadim ildizlarini quritish, savodsiz qoldirish, manqurta aylantirish va hokzodan iborat. Bir misol keltiraman:

Mustamaka davrida o'zbek xalqining "2 foiz'i savodli (!) deb hisoblash juda urf bo'lib ketgandi. Uyalmay-netmay shunday safsatani dastak

gilishni yaxshi ko'rardilar. Lekin hech kim bu hisobning qaysi o'chovdan olinganini so'rab surishirmsadsi. Ular aytdimi, demak, bu rost, deb qabul qilinardilar. Dunyo faniga tamal toshini qo'yan buyuk allomalar chiqqan xalqning bahosi shumi?.. Aslida bu fikri gapirganlar, o'zlariga o'zlar bo'la berganlar, desak, adolati bo'ldi.

Taniqli tatar olimi A. Karimullin etnoslar haqidagi bir kitobida shu masalaga to'xtlib, "2 foiz" deganda, buni aytganlar, rus tilini rivojlanishiga qo'shgan ulkan hissasi va turkiy tilda yozilgan ilk "Xamsa" asari haqida batfasi so'z yuritishdi.

Ayniqsa, Navoiyning "Muhokamat ul-ug'atayn"

asari turkiy tilining barcha jozibasi va imkoniyatlarini

isbotlab bergani misrikllarda katta qiziqish uyg'otdi.

Misrik vakkari Navoiy kabi buyuk shoirning asarlari hozirgi kunga qadar arab tiliga tarjima qilinmagani afsus bilan qayd etdilar. Bu borada misrik mutaxassislar bilan birgalikda yangi loyihami amalga oshirish, dastlabki bosqichda Navoiyning buyuk "Xamsa" asarini arab tiliga tarjima qilish taklifi ligari suridi.

Tadbir yakunida Navoiy g'azallari va ruboilyaridan namunalari o'qildi.

"Dunyo" AA. Qohira

Taraddud

XIVA SHAHRINING
TURISTIK
SALOHIYATI
NAMOYISHI

Ma'lumki, Xiva — dunyo sayyoohlari e'tibor va e'tirofidagi tarixiy shahar. Xalqaro UNESCO tashkiloti ro'yxatiga olingen, tarixiy-me'moriy obidalari yaxlit joylashgan ertaknamo manzil — "Ichan qal'a" davlat muzeysi-qo'riqxonasiga tashrif buyurayotgan xorijiy va mahalliy sayyoohlari soni yil sayin oshib bormoqda.

Yana bir quvonchi jihat shundaki 2022-yil 27 — 29-iyun kunlari Ozarbayjon Respublikasining shahrida o'tkazilgan Islam hamkorlik tashkilotiga a'zo davlatlar turizm vazirlarining XI sessiyasida Xiva shahri 2024-yilda "Islam dunyosining turizm poytaxti" deb o'lil qilindilar.

Ayni kunlarda Prezidentimizning 2023-yil 12-iyulda qabul qilingan "Xiva — 2024-yilda Islam dunyosining turizm poytaxti" xalqaro tadbiriga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazish choradabirli to'g'risida qarori jirosini ta'minlash bo'yicha viloyat miqyosida, jumladan, "Ichan qal'a" davlat muzeysi-qo'riqxonasi.

Bu yilning mart oyida Xivada xalqaro tadbitding tananali o'chilishi, may oyida esa Islam hamkorlik tashkilotiga a'zo davlatlar turizm vazirlarining navbatdagi XII sessiyasi, xorijiy davlatlardan tashrif buyurgan nufuzli mehmonlar, mutaxassislar ishtirolida muhim mavzulariga arjumanlar hamda "Xalqaro ziyorat turizmi haftaligi" doirasida Pahlovon Mahmud xotirasiga bag'ishlangan "Strongmen" xalqaro bahodirlar o'yini musobiqasi, shuningdek, madaniy va gastronomik festivallar tashkil etish rejalashtirilgan,

— deydi "Ichan qal'a" davlat muzeysi-qo'riqxonasi rahbari Alisher Ismoilov.

— Ayni kunlarda xalqaro tadbirilarni yuqori saviyada o'tkazish maqsadida obodonlashtirish i sh lari o lib b o r i m o q d a .

Muzeylarda yangi eksposiziya va ko'rgazmalar yushtirish, sayyoohlari targ'iboti yo'nalishida o'zbek, rus, ingiliz, arab, fransuz kabi bir qancha tillarda buktilar, yul'ko'satikchilar tayyorgar, nogironligi borilar, turli yoshdagagi tashrif buyuruvchilar uchun quay shart-sharoitlar yaratish bo'yicha ishlari davom ettirilmoqda.

Ma'lumotlarga ko'ra Turkiya, Ozarbayjon, Rossiya, Ispaniya, Xitoy va boshqa chet davlatlarning muzeylerlari, muzeysi-qo'riqxonalar bilan aloqalar asosida muzeysunhoslik va sayyoohlarga namunalari xizmat ko'satish sohasida ilg'or tajriba hamda texnologiyalar amaliyotga joriy etilayotir. Muzeysi-qo'riqxonasi mas'ul mutaxassislar va omavmiy axborot vostitalari kodimlari faoliyatiga uchun zarur texnik vostitalar bilan ta'minlangan shtab ham tashkil qilineng.

— Nufuzli xalqaro tadbirilarga tayyorgarlik jarayonlarda soha mutaxassislar va ilmiy kodimlar faol ishtirot etmogda, — deydi muzeysi-qo'riqxonasi ilmiy kotibi, tarix fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi xizmat ko'satgan yoshlar murabbiysi Komiljon Xudoberganov. — Sir emaski, Xiva — nafaqat tarixiy-me'moriy obidalari, balki muqaddas qadamjolar va yoritgohlar joylashgan tabarruk manzil. Xususan, "Ichan qal'a" davlat muzeysi-qo'riqxonasi huddidagi Said Aloviiddin, Pahlavon Mahmud maqbalarini joylashgan, ming yillig tarixa ega Jome, shuningdegi, Bog'boni masjidji, Kalta minor va boshqa me'moriy obidalari asraroqaylash, ta'mirlash hamda kelaik avlodga bus-butun yetkazish maqsadida xalqaro UNESCO tashkiloti ekspertlari va mutaxassislar, yaponiyalik hamda Xorazm Ma'mur akademiyasi olimlari ishtirolida izlanishlar, tadtqiqotlari olib borilmoqda. Bu y'da erishilayotgan yutuqlar bilan "Xiva — 2024-yilda Islam dunyosining turizm poytaxti" xalqaro tadbiriga qatnashchilar ham tanishishi mumkin.

Har jihatdan puxta tayyorgarlik ko'rilayotgan nufuzli tadbirlar serqoyosh va bag'irig O'zbekistonning, jumladan, Xiva shahrining turistik salohiyatini xalqaro maydonda faol targ'ib qilishda, binobarin, sayyoohlari sonining yanada oshishida muhim ahamiyat kasb etishi, shubhasiz.

Otabek ISMOILOV,
journalist.

Ulug' batoshoshim! Vatanparvarlik ramziga aylangan siyomoingiz hammamizni ruhlanitir turadi, axir Hindistonda, olis Agrada turib, o'sha

**Xalq so'zi
Narodnoe slovo**

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Qonchilik palatlari Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlis
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

2020-yil 25-martda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va omavmiy kommunikatsiyalar agentligida 0001-ragam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G 142. 15 736 nusxada bosildi. Hajmi — 2 taboq. O'set usulida boshilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxa.

Gazetamiz haqidagi ma'lumotlarni yuklab olish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

TELEFONLAR:
Devonxonha 71-259-74-51; kotibiyat 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

ISSN 2010-8788

Tahririyatiga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va
mavaliqa qaytarilinadi.

Gazetaning yetkazib berilishi uchun oshunani rasmiylashtirgan
tashkilot javobiga.

Gazeta tahririyat kompazit markazida terilib hamda operator
M. Begumova nomidan salihifanadi.

Gazetaning poligraf hizobidan sifatli chop etilishiha "Sharq" nashriyot
mavba aksiyadorlik kompaniyasi mas'ul.
Bosmaxona telefoni: 71-233-11-07.

"Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxona manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'za yakuni — 21.15 Topshirildi — 23.05

MANZILIMIZ:
100066,
Toshkent shahri,
Islam Karimov ko'chasi, 55-uy.
Navbatchi muharrir R. Sherqulov.
Musabih S. Ismoilov.

1 2 3 4 5 6